

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 23 april 2019

Portefeuillehouder(s): Wethouder Becht, Wethouder Noorthoek en Wethouder De Weger

Portefeuille(s): Sociaal Domein

Contactpersoon: S. van de Gein

Tel.nr.: 8272

E-mailadres: gein.s@woerden.nl

Onderwerp:

Maatschappelijke agenda Sociaal Domein 2019-2022

Samenvatting:

Wij stellen de gemeenteraad voor de beleidskaders voor het Sociaal Domein vast te stellen. Deze beleidskaders zijn uitgewerkt in de maatschappelijke agenda Sociaal Domein 2019-2022. Met het vaststellen van de MAG voldoet de gemeenteraad aan de wettelijke verplichtingen vanuit de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet Publieke Gezondheid om periodiek beleid vast te stellen. Met de MAG stelt de gemeenteraad samenhangend beleid vast voor het totale Sociaal Domein waarmee alle separate beleidsnota's komen te vervallen. Op 11 april zijn de beleidskaders met uw raad besproken. Deze bespreking gaf aanleiding om de kaders op een aantal punten aan te passen. De herziene visie, algemene uitgangspunten en beleidskaders liggen nu voor. De wijzigingen zijn in de tekst aangegeven door deze te onderstrepen.

Gevraagd besluit:

1. De visie, algemene uitgangspunten en beleidskaders zoals opgenomen in de Maatschappelijke agenda Sociaal Domein gemeente Woerden 2019-2022 vast te stellen.
2. De uitwerking van de beleidskaders in de maatschappelijke agenda Sociaal Domein 2019-2022 met het college te bespreken tijdens verdiepende sessies.
3. Kennis te nemen van de uitwerking van de beleidskaders in de maatschappelijke agenda gemeente Woerden 2019-2022.

Inleiding

De afgelopen jaren zijn veel wettelijke taken gedecentraliseerd naar gemeenten. Zodoende kreeg ook Woerden een nieuw Sociaal Domein en werden wij de afgelopen jaren o.a. verantwoordelijk voor de nieuwe taken Wmo (Begeleiding), de Jeugdwet en de Participatiewet. Deze overheveling (transitie) van deze taken ging goed. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren al flinke verbeteringen in gang gezet. In het algemeen kunnen wij dan ook zeggen dat het goed gaat in het sociaal domein in Woerden. Er staan stevige organisaties, cliënten zijn tevreden en inwoners zijn bovengemiddeld zelfredzaam en sociaal actief.

Evaluatie Sociaal Domein

Uit de evaluatie van het Sociaal Domein bleek echter ook dat er nog wel verbetering mogelijk is. Inwoners vinden WoerdenWijzer te laat, of niet. Daardoor lopen ze lang door met problemen. Als ze eenmaal bij ons komen, dan beschikt niet iedereen over eigen regie. Inwoners willen dan ook beter worden begeleid. Bovendien is keuzevrijheid fijn, maar geven zowel inwoners, als consultants en zorgaanbieders aan dat er teveel zorgaanbieders zijn gecontracteerd om goed te kunnen samenwerken. Ook ontstond de indruk dat een deel van onze inwoners wel behoefte heeft aan

participatie, maar (nog) onvoldoende wordt begeleid. Deze aanbevelingen vanuit de evaluatie zijn het uitgangspunt voor het bepalen van onze focus voor de toekomst.

Integraal beleid

Het Sociaal Domein is omvangrijk. Het is inmiddels het grootste beleidsterrein van de gemeente als je kijkt naar aantallen (inwoners/cliënten) en kosten. Het gaat ook over veel verschillende beleidsthema's. In haar complexiteit is het soms moeilijk om overzicht te bewaren en te zien hoe beleid met elkaar samenhangt. Daarom wil ons college zo integraal en samenhangend mogelijk werken en kiezen wij voor het vaststellen van ons beleid in een integrale beleidsnota: de maatschappelijke agenda (MAG).

In de MAG hebben wij het beleid uitgewerkt in dezelfde vijf thema's als in de begroting, namelijk:

1. Gezondheid en bewegen
2. Groei, ontwikkeling en leren
3. Maatschappelijke ondersteuning en maatschappelijke betrokkenheid
4. Werk en inkomen
5. Wonen met zorg

Door te werken in thema's, werken wij zoveel en zo goed als mogelijk integraal en samenhangend. 'Daarboven' formuleerden wij een algemene visie en uitgangspunten voor het Sociaal Domein.

Vanuit het coalitieakkoord werkt het college met vijf beleidsoverstijgende prioriteiten. Ook deze vijf beleidsprioriteiten treft u in de maatschappelijke agenda uitgewerkt aan. Deze beleidsprioriteiten zijn:

1. Invoering casemanagement (Begeleiding Dichtbij)
2. Inkoop (intensievere samenwerking met minder partijen)
3. Versterking voorliggend veld
4. Sociaal werken in de wijk
5. Participatie

De samenhang tussen de thema's en beleidsprioriteiten is in onderstaand plaatje weergegeven:

Om te bepalen wat de focus voor ons beleid is, hebben wij een analyse van feiten, cijfers en trends gemaakt; 'de Staat van Woerden' (bijlage 2 bij de MAG). Recent maakten wij deze analyse ook op wijkniveau (bijlage 3 bij de MAG). Ook toekomstige ontwikkelingen die op de gemeente af komen, zoals maatschappelijke trends (o.a. vergrijzing, individualisering) en landelijke ontwikkelingen (o.a. beschermd wonen) zijn waar relevant meegewogen in het maken van onze analyse en het bepalen van de beleidskaders.

Wettelijke verplichting

Op grond van:

- de Wmo, artikel 2.1.2,
- de Jeugdwet artikel 2.2,
- de Wet publieke gezondheid artikel 13
- de Participatiewet artikel 8d

moet de gemeente 'periodiek een plan vaststellen met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid voor uitvoering van deze wetten'.

Met het vaststellen van deze integrale maatschappelijke agenda (MAG) voldoet de gemeente aan deze wettelijke verplichtingen. Met de MAG formuleert de gemeente samenhangend beleid op de diverse thema's binnen het Sociaal Domein wat het opstellen van separate beleidsnota's overbodig maakt.

De gemeenteraad wordt voorgesteld de beleidskaders (hoofdpijnen) van het beleid vast te stellen. De MAG zelf bevat de uitwerking van deze kaders. Het vaststellen en uitvoeren van de MAG is de bevoegdheid van het college. Daarom worden de kaders ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden en de maatschappelijke agenda zelf ter kennisname.

Jaarlijks bijstellen via programmabegroting

Met de MAG wordt het meerjarig beleid op hoofdlijnen (de beleidskaders) vastgesteld. Jaarlijks worden op basis van deze kaders de maatschappelijke opgaven, effecten, resultaten en inspanningen opnieuw gedefinieerd en aan de gemeenteraad voorgelegd via de

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

Het bepalen van ons beleid voor de komende jaren doen wij niet vanuit het stadhuis. Deze maatschappelijke agenda is gebaseerd op wat leeft in de gemeente, onder inwoners en onder organisaties. We hebben die input op meerdere manieren opgehaald:

1. Eind 2017 hebben we een brede evaluatie gehouden. Hiervoor interviewden we inwoners, maatschappelijke partijen en uitvoerders. De aanbevelingen uit deze evaluatie zijn de basis geweest voor de taskforce sociaal domein, en deze taskforce was de basis voor de uitgangspunten in het nieuwe coalitieakkoord voor het sociaal domein
2. We hebben alle relevante feiten en cijfers vanuit diverse onderzoeken verzameld, geanalyseerd en geactualiseerd in de nieuwe Staat van Woerden 2018. Daarnaast hebben we de cijfers vertaald naar wijkniveau in de wijkanalyses.
3. We hebben op 2 juli 2018 een brede bijeenkomst georganiseerd met alle maatschappelijke organisaties in de gemeente. Tijdens deze bijeenkomst hebben we gezamenlijk met de partners op de vijf thema's de maatschappelijke opgaven bepaald.
4. We hebben eind 2018 een aantal sessies georganiseerd met wijk- en dorpsplatforms om de wijkanalyses te presenteren en de behoefte vanuit de wijken en dorpen op te halen.
5. We hebben diverse gesprekken georganiseerd met stakeholders (NIO, maatschappelijke organisaties, participatieraad). De opbrengst uit deze gesprekken is verwerkt in de uitgangspunten en maatschappelijke opgaven. De participatieraad heeft daarnaast een advies uitgebracht over de maatschappelijke agenda wat desgewenst bij de behandeling van dit voorstel betrokken kan worden (bijlage 3).
6. We hebben een meedenkgroep opgericht. Deze meedenkgroep bestaat uit inwoners met een brede blik van het sociaal domein die op inhoud kritisch hebben meegedacht met het op te stellen beleid. Ook bij de uitvoering/implementatie van het beleid blijven wij de meedenkgroep betrekken.
7. We werken opgavengestuurd in opgaveteams. In deze opgaveteams werken wij met verschillende rollen. Een van de rollen is die van de 'netwerker'. Deze netwerker heeft de taak contact met externe stakeholders te onderhouden en hen nauw te betrekken bij het opstellen en uitvoeren van het beleid. De input vanuit de opgaveteams en de netwerkers is verwerkt in de uitgangspunten en maatschappelijke opgaven.

Ook bij de uitvoering en implementatie van de maatschappelijke agenda blijven we de betrokken organisaties en inwoners steeds betrekken. Wij beseffen ons daarbij dat de maatschappij voortdurend in verandering is en dat flexibiliteit en bijsturen voorwaardelijk is. Het vaststellen van deze MAG is daarom geen doel op zich maar een middel om ons beleid voor de komende jaren in samenwerking met alle betrokkenen vorm te geven en uit te voeren. Daarom is deze maatschappelijke agenda nadrukkelijk geen blauwdruk maar een document dat we werkenderwijs steeds aanpassen en waarvan we de voortgang voortdurend monitoren en bijsturen. Aanpassing van de beleidskaders en maatschappelijke opgaven en bijbehorende effecten, resultaten en inspanningen gebeurt jaarlijks op basis van de Staat van Woerden via de programmabegroting.

Wat willen we bereiken?

Vaststellen van integraal en samenhangend beleid voor het Sociaal Domein dat overzicht en uitgangspunten biedt voor de integrale uitvoering van ons beleid in samenwerking met onze maatschappelijke partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

De vaststelling van de MAG is geen doel op zich. De MAG is een middel om in samenwerking met onze maatschappelijke partners het beleid voor de komende jaren te implementeren. Dit doen wij opgavengestuurd en themagericht. Met onze maatschappelijke partners maken wij heldere afspraken over de inspanningen die nodig zijn om onze maatschappelijke opgaven te bereiken.

Argumenten

1. De visie, algemene uitgangspunten en beleidskaders zoals opgenomen in de maatschappelijke agenda gemeente Woerden 2019-2022 vast te stellen, want:
 - 1.1. Daarmee voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichting op grond van de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet publieke gezondheid om periodiek beleid vast te stellen.
 - 1.2. Daarmee wordt integraal en samenhangend beleid voor het gehele sociaal domein vastgesteld wat separate beleidsnota's overbodig maakt.
 - 1.3. De MAG is opgesteld met betrokkenheid van veel verschillende maatschappelijke partijen en heeft daardoor draagvlak onder deze partijen.
 - 1.4. Het biedt een kader voor de uitvoering van ons beleid in samenwerking met deze partijen voor de komende periode.
2. De uitwerking van de beleidskaders in de maatschappelijke agenda Sociaal Domein 2019-2022 met het college te bespreken tijdens verdiepende sessies, want:
 - 2.1. Door het organiseren van verdiepende sessies kunt u op inhoud met ons college de voortgang van de uitvoering monitoren en waar nodig nog bijsturen.
 - 2.2. Naar aanleiding van de verdiepende sessies bepalen wij in samenspraak met uw raad of en op welke wijze de nu voorliggende beleidskaders moeten worden aangepast.
3. Kennis te nemen van de uitwerking van de beleidskaders in de maatschappelijke agenda gemeente Woerden 2019-2022, want:
 - 3.1. Kaderstelling is een bevoegdheid van de gemeenteraad. De uitvoering en implementatie van de beleidskaders is een bevoegdheid van het college. De maatschappelijke agenda geeft inzage in de wijze waarop het college dit samen met de maatschappelijke partners vorm gaat geven. Door hier inzage in te hebben kan de gemeenteraad haar toezichthoudende rol adequaat uitvoeren.
 - 3.2. Uitvoering en implementatie geven wij samen met onze maatschappelijke partners nader vorm, de maatschappelijke agenda is daarmee een dynamisch document en geen blauwdruk.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

n.v.t.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Voor de implementatie van het nieuwe beleid is een taskforce Sociaal Domein met financiële onderbouwing opgeleverd. Deze taskforce was de basis voor het nieuwe coalitieakkoord. Uitvoering van de maatschappelijke agenda past dan ook binnen de huidige begrote middelen voor programma 3 van het Sociaal Domein.

Communicatie

De partijen die betrokken zijn bij het opstellen van de MAG worden geïnformeerd over dit besluit. In de maatschappelijke agenda zelf is een communicatieparagraaf opgenomen.

Vervolgproces

Na de vaststelling van de maatschappelijke agenda beginnen wij met de implementatie van het nieuwe beleid. Dit doen wij in samenwerking met onze maatschappelijke partners. Op onderdelen zijn wij met de voorbereidingen hiervan al begonnen, zoals met de invoering van casemanagement en het sociaal werken in de wijk. Tijdens de politieke avond op 11 april 2019 hebben wij met uw raad afgesproken dat wij verdiepende sessies organiseren over de uitwerking en uitvoering van de beleidskaders. In samenspraak met uw raad bepalen wij naar aanleiding van deze verdiepende sessies of en op welke wijze de beleidskaders moeten worden aangepast.

Bevoegdheid raad:

De gemeenteraad is op grond van artikel 147 van de gemeentewet en op grond van:
- de Wmo, artikel 2.1.2,

- de Jeugdwet artikel 2.2,
- de Wet publieke gezondheid artikel 13
- de Participatiewet artikel 8d

bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit maatschappelijke agenda Sociaal Domein 2019-2022, corsanummer 19R.00136
 2. Maatschappelijke agenda gemeente woerden 2019-2022, corsanummer 19.004210, inclusief bijlagen:
 - Staat van Woerden 2018, corsanummer 19.003603
 - Wijkanalyses 2018, corsanummer 19.003604
 3. Advies van de participatieraad, corsanummer 19.005991
 4. Reactie college op het advies 19U.07191
 5. Matrix overzicht wijzigingen beleidskaders naar aanleiding van raadsavond 11-4-2019, corsanummer 19.008579
-

De indiener: College van burgemeester en wethouders

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

<SET:ONDVLG;kruijsbergen_m;molkenboer_v;1>